

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Etyczny wymiar historii

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia Specjalność NAUCZYCIELSKA Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 18HISNS.24S.04713.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Maciej Bugajewski	
Prowadzący zajęcia	Maciej Bugajewski	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	podjęcie refleksji nad tak zwaną (w języku Paula Ricoeura) kondycją historyczną ujawnianą w hermeneutycznej refleksji nad historią, historiografią i pamięcią
C2	uświadomienie studentom, w jaki sposób dydaktyka historii i (szerzej) edukacja historyczna są formami insercji wiedzy historycznej do społecznej praktyki wytwarzania przyszłości, a w konsekwencji wytwarzania historii, praktyki uchwytniej w refleksji ujawniającej aksjologiczne uwikłania i zobowiązania podmiotów działających w historii
C3	ukazanie, w jaki sposób homo historicus, zorientowany na wartości i zobowiązany wartościami, wytwarza historię w konkretno-historycznych uwarunkowaniach dwudziestego i dwudziestego pierwszego wieku

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	rozumie pojęcia homo historicus i homo metahistoricus	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02	Kolokwium ustne
W2	rozumie znaczenie pojęcia świadectwo dla refleksji nad historią i dla praktyki wytwarzania historii	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02, HIS_K2_W08, HIS_K2_W09	Kolokwium ustne
W3	rozumie aksjologiczne uwarunkowania działania w historii i poznawania historii	HIS_K2_W01, HIS_K2_W14, HIS_K2_W15	Kolokwium ustne, Esej
W4	zna podstawy koncepcji historii Paula Ricoeura	HIS_K2_W01, HIS_K2_W02	Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi scharakteryzować refleksję nad historią takich autorów jak Leszek Kołakowski, Barbara Skarga i Hannah Arendt	HIS_K2_U03, HIS_K2_U12	Kolokwium ustne
U2	potrafi wyjaśnić związek między nadawaniem sensu przeszłości i orientowaniem się na przyszłość	HIS_K2_U01, HIS_K2_U02	Kolokwium ustne, Esej
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/a do dyskusji na temat etycznych wyzwań pracy badawczej historyka	HIS_K2_K09, HIS_K2_K10	Kolokwium ustne, Esej
K2	ma świadomość potrzeby analizowania głosów świadków historii	HIS_K2_K01, HIS_K2_K04	Kolokwium ustne, Esej

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pojęcia homo historicus i homo metahistoricus w ujęciu Jana Pomorskiego.	W1	Konwersatorium
2.	Hannah Arendt refleksja nad historią.	W3, U1, K1, K2	Konwersatorium
3.	Leszka Kołakowskiego refleksja nad historią.	W3, U1, K1, K2	Konwersatorium
4.	Barbary Skargi refleksja nad historią.	W2, U1, K1, K2	Konwersatorium
5.	Paula Ricoeura refleksja nad historią.	W4, U2, K1, K2	Konwersatorium
6.	Świadectwo i nieuprzedmiotawiająca recepcja świadectwa.	W2, W3, K1, K2	Konwersatorium
7.	Reprezentacje przeszłości a wartości.	W3, U1, U2	Konwersatorium
8.	Reprezentacje przeszłości a orientacja na przyszłość – Jörn Rüsen.	W3, U2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień; bardzo dobra znajomość literatury przedmiotu; stała aktywność na zajęciach; doskonały esej; dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie wiedzy sprawdzanej podczas oceny eseju; dobry (db; 4,0): dobra znajomość omawianych zagadnień; zadowalająca znajomość literatury przedmiotu; niesystematyczna aktywność na zajęciach; esej napisany na dobrym poziomie; dostateczny plus (+dst; 3,5): zadowalająca znajomość omawianych zagadnień; przeciętna znajomość literatury przedmiotu; przeciętna aktywność podczas ćwiczeń; przeciętny esej; dostateczny (dst; 3,0): wybiórcza znajomość zasadniczych zagadnień omawianych podczas zajęć, braki w lekturze; słaba aktywność podczas ćwiczeń; słaby esej; niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość zagadnień realizowanych w trakcie zajęć; nieznanostwo lektur; brak aktywności podczas ćwiczeń, brak eseju.

Literatura

Obowiązkowa

1. Arendt H., Eichmann w Jerozolimie, Rzecz o banalności zła, tłum. A. Szostkiewicz, Kraków 2010.
2. Kołakowski L., Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań, Londyn 1982 (szczególnie tekst: Fabula mundi i nos Kleopatry).
3. Myślenie historyczne – część I, red. R. Traba, H. Thunemann, Poznań 2015.
4. Pomorski J., Homo metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię, Lublin 2019.
5. Ricoeur P., Czas i opowieść, t. 3, tłum. U. Zbrzeźniak, Kraków 2008.
6. Skarga B., Człowiek to nie jest piękne zwierzę, Kraków 2007.

Dodatkowa

1. Jak w XXI wieku opowiadać historię? Narracja jako problem teoretyczny i praktyczny w niemieckich naukach o historii, kulturze i literaturze, wybór, wstęp i opracowanie J. Kałużny; tłum. J. Kałużny, M. Wojtyła, Poznań 2019.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie pracy semestralnej	25
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIS_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej historyka w badaniach, ochronie, edukacji i popularyzacji dziedzictwa i wiedzy historycznej
HIS_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do doceniania roli nauk historycznych dla kształtowania różnorodnych więzi społecznych
HIS_K2_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, przekonań i poglądów, nie naruszając praw innych osób
HIS_K2_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych
HIS_K2_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze w sposób pogłębiony, uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki i technologie pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji
HIS_K2_U02	Absolwent/ka potrafi formułować problemy i hipotezy badawcze, stosując metody, techniki i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej problematyki badań historycznych
HIS_K2_U03	Absolwent/ka potrafi w sposób pogłębiony odwoływać się do teorii i paradygmatów badawczych w celu opracowania zagadnień i projektów odniesionych do wybranej wiedzy i problemów badań historycznych
HIS_K2_U12	Absolwent/ka potrafi formułować i uzasadniać w sposób krytyczny własne stanowisko w dyskusji naukowej przez odwołania do zdobytej w toku studiów wiedzy i doświadczeń badawczych oraz do poglądów reprezentantów różnych nurtów historiograficznych
HIS_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym sproblematyzowaną wiedzę przedmiotową i metodologiczną z zakresu historii, prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych oraz umożliwiającą jej rozwój i twórcze zastosowanie w działalności zawodowej
HIS_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu rozszerzonym i pogłębionym terminologię nauk historycznych oraz terminologię nauk humanistycznych i nauk społecznych w ich powiązaniu z historią
HIS_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym metody badawcze, narzędzia i techniki typowe dla warsztatu historyka
HIS_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie zasady prowadzenia pogłębionej krytyki różnorodnych źródeł historycznych
HIS_K2_W14	Absolwent/ka zna i rozumie zmienność i rozwój poglądów w badaniach historycznych i debacie publicznej na temat przeszłości
HIS_K2_W15	Absolwent/ka zna i rozumie wpływ podłoża narodowego i kulturowego na różne stanowiska reprezentowane w naukach historycznych